

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Daniely Zemanové, soudce Zdeňka Kühna a soudce Miloslava Výborného v právní věci žalobkyně: **H. T.N.**, zast. Mgr. Jiřím Hladíkem, advokátem se sídlem nám. 28. října 9, Brno, proti žalovanému: **Generální ředitelství cel**, se sídlem Budějovická 7, Praha 4, proti rozhodnutí Celního ředitelství Brno ze dne 6. 2. 2012, č. j. 985-4/2012-010100-21, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 11. 9. 2013, č. j. 31 Af 52/2012-47, ve znění opravného usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 9. 10. 2013, č. j. 31 Af 52/2012-56,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**

II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Včas podanou kasační stížností se žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) domáhala zrušení rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 11. 9. 2013, č. j. 31 Af 52/2012-47, ve znění opravného usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 9. 10. 2013, č. j. 31 Af 52/2012-56, jímž byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí Celního ředitelství Brno ze dne 6. 2. 2012, č. j. 985-4/2012-010100-21, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí Celního úřadu Brno ze dne 21. 11. 2011, sp. zn. 64570/2010-016200-021, č. j. 5705-6/2011-016200-021. Posledně citovaným rozhodnutím byla stěžovatelka uznána vinnou ze spáchání správního deliktu dle § 24 odst. 1 písm. a), ve spojení s § 4 odst. 3 a § 5 odst. 2 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně spotřebitele“), jehož se měla dopustit tím, že dne 11. 6. 2010

v kontejneru č. 127 umístěném na tržnici na adrese Brno, Olomoucká 65 (v prodejním místě) skladovala za účelem nabídky a prodeje výrobky porušující některá práva duševního vlastnictví. Za to jí byla uložena pokuta 40 000 Kč, dále povinnost k náhradě nákladů řízení ve výši 1 000 Kč a rovněž propadnutí konkretizovaných 2076 ks textilních výrobků.

II. Obsah kasační stížnosti, vyjádření žalovaného, replika stěžovatelky

[2] Stěžovatelka podala kasační stížnost z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[3] Stěžovatelka namítla, že v její věci nebyl k odpovědnosti za správní delikt naplněn znak objektu. Se znakem objektu nelze zaměňovat objektivní stránku a subjektivní stránku, jak to učinily správní orgány a krajský soud. Objektem dle § 5 odst. 2 zákona o ochraně spotřebitele je zájem na ochraně spotřebitelů, ochrana jejich informační sféry, resp. to, aby nebyli klamáni. Klamavých obchodních praktik však nemůže být bez existence reálné možnosti spotřebitele oklamat. Byly-li dané textilní výrobky prodávány v kontejneru na tržnici, žádný „svéprávní“ spotřebitel „s obecným společenským povědomím“ se nemohl domnívat, že jde o originální zboží a nikoliv o padělky. Na jedné straně správní orgány a krajský soud tvrdí, že vlastníci ochranných známek (jako profesionálové) poznají padělek jejich ochranné známky z pouhé fotodokumentace a na druhé straně zastávají názor, že spotřebitel není navzdory fyzickému kontaktu s výrobky schopen rozpoznat jejich neoriginálnost; tato dvě tvrzení nemohou vedle sebe obstát. Ochrana samotné ochranné známky je pak zajištěna jinými právními předpisy než zákonem o ochraně spotřebitele a je podmíněna iniciativou majitelů ochranných známek; objekt formulovaný správními orgány a krajským soudem není chráněn zákonem o ochraně spotřebitele. Stěžovatelka má současně za to, že krajský soud se s jejími argumenty stran nenaplnění znaku objektu důsledně nevypořádal.

[4] Další námitkou stěžovatelky byly procesní vady dokazování. Správní orgány kvalifikovaly věc stěžovatelky dle § 5 odst. 2, první části věty, ve spojení s § 2 odst. 1 písm. n), bod 1. zákona o ochraně spotřebitele [pozn.: správně má být uvedeno písm. „r“], a to dle znění zákona o ochraně spotřebitele do 31. 7. 2010], avšak k tomuto závěru nebyly předloženy procesně použitelné důkazy. Skutková zjištění správních orgánů se opírají toliko o dva důkazní prostředky - fotodokumentaci a odborná vyjádření majitelů ochranných známek (dále též jen „odborná vyjádření“). Písemná odborná vyjádření nebyla procesně použitelná jako důkazy. Pokud by se jednalo o „kvazi-znalecké posudky“ (z důvodu správními orgány tvrzené profesionality osob), nebyly by tyto s ohledem na podjatost daných osob dle § 14 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř.“), použitelné. Pokud by se o úkony tohoto charakteru nejednalo, mohly by být pouze písemným zachycením svědecké výpovědi; svědecká výpověď však musí být učiněna při zachování zásady bezprostřednosti a ústnosti, aby stěžovatelka mohla klást doplňující otázky. Dle stěžovatelky nejen tato odborná vyjádření, ale i další úkony celního úřadu, které byly provedeny před zahájením správního řízení (protokol o kontrole, usnesení o zajištění důkazu, fotodokumentace) nebyly procesně způsobilými důkazy, protože nebyly v rozporu s § 137 a násl. s. ř. znovu provedeny v rámci správního řízení. Krajskému soudu v této souvislosti stěžovatelka vytkla, že se k dané námitce vůbec nevyjádřil. Nadto v rozporu s postupem správních orgánů, které odborná vyjádření jednoznačně považovaly za důkazní prostředky, dospěl

pokračování

k závěru, že tato charakter důkazního prostředku nemají; takový závěr krajského soudu je nepřezkoumatelný pro absenci vysvětlujících úvah.

[5] Žalovaný navrhl kasační stížnost zamítnout s tím, že kasační důvody uplatněné jsou shodné s těmi odvolacími i žalobními (nenaplnění objektu, vady dokazování). Odkázal na své rozhodnutí a na vyjádření k žalobě a uvedl, že krajský soud se s věcí dostatečně a řádně vypořádal. Stran otázky naplnění znaku objektu a objektivní stránky, jakož i otázky povědomí průměrného spotřebitele o zboží na tržnicích poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 3 As 27/2012.

[6] Replika nebyla stěžovatelkou podána.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[7] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, zkoumaje přitom, zda rozsudek či řízení, jež jeho vydání předcházelo, netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

III.A Námitka nenaplnění znaku objektu

[8] Nejvyšší správní soud se předně neztotožňuje s tvrzením stěžovatelky o nevypořádání krajským soudem její námitky stran absence znaku objektu pro závěr o správněprávní odpovědnosti. Je třeba uvést, že stěžovatelka v žalobě (jak vyplývá z vyžádaného spisu krajského soudu) namítla nenaplnění jednoho ze znaků objektivní stránky, a sice následku, což rozsáhle odůvodnila. Poté až v rámci ústního jednání stručně namítla absenci znaku objektu a uvedla shodné odůvodnění v tom smyslu, že k oklamání zákazníka (by) dojít nemohlo, neboť nedošlo k nabízení zboží za účelem vyvolání mylné představy o pravosti zboží. Krajský soud se námitkami stěžovatelky v rozsudku zabýval a dostatečně vyložil podstatu projednávaného „ohrožovacího“ správního deliktu a objasnil i jeho objekt (chráněný zájem); vysvětlil též, v čem je (již) třeba spatřovat ohrožení chráněného zájmu v rámci dané skutkové podstaty. Krajský soud námitky stěžovatelky neopomněl a nelze tak shledat v tomto směru nepřezkoumatelnost jeho rozsudku.

[9] V kasační stížnosti stěžovatelka nenamítala absenci znaku následku, naopak zdůraznila nenaplnění znaku objektu. Uvedla přitom shodnou argumentaci jako v žalobním řízení, a sice dostatečnou znalost průměrného spotřebitele a nemožnost uvedení jej v omyl. Obdobně jako již uvedli žalovaný i krajský soud ve stěžovatelčině věci, i Nejvyšší správní soud konstatuje, že zájmem chráněným § 4 odst. 3 ve spojení s § 5 odst. 2 zákona o ochraně spotřebitele je ochrana spotřebitele/zákazníka před klamavou obchodní praktikou, jíž zde zákon rozumí „nabízení nebo prodej výrobků nebo služeb porušujících některá práva duševního vlastnictví, jakož i skladování takových výrobků za účelem jejich nabízení nebo prodeje...“. Stěžovatelka skladovala za účelem nabídky a prodeje výrobky označené ochrannými známkami bez souhlasu majitelů ochranných známek. K těmto závěrům dospěly správní orgány i krajský soud a stěžovatelka tato skutková zjištění v řízení nepopírala a ani v kasační stížnosti je nepopírá. Ochrana spotřebitele

spočívá již v tom, že nebude skladováno a k prodeji spotřebiteli nabízeno zboží takto klamavě označené. Je tak zcela scestné tvrzení stěžovatelky, že v případě jejího jednání (odpovídajícího dané skutkové podstatě správního deliktu) nemohlo dojít k ohrožení či porušení uvedeného zájmu zákonem chráněného s tím, že takový zájem (objekt) tu absentuje. Správní delikt je zde formulován jako „ohrožovací“ a postačuje tedy vznik nebezpečí oklamání. K oklamání samotnému dojít ani nemusí, neboť delikt klamání je spáchán (dojde k zásahu do zájmu chráněného) již pouhým skladováním klamavě označeného zboží za účelem jeho prodeje. V podrobnostech lze k stěžovatelčině argumentaci odkázat i na žalovaným připomenutý rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 1. 2013, č. j. 3 As 27/2012-25 (dostupný na www.nssoud.cz). Uvedené námitky stěžovatelky jsou tedy nedůvodné a nevyvracejí závěr o tom, že došlo k naplnění i znaku objektu správního deliktu projednávaného. Je současně zřejmé, že jak zákon o ochraně spotřebitele samotný, tak veřejnoprávní kontrola i následné správní řízení o správním deliktu v případě stěžovatelky chrání veřejný zájem výše uvedený, nikoliv primárně práva a zájmy vlastníků ochranných známek.

III.B Námitka o procesní nepoužitelnosti podkladů rozhodnutí

[10] Druhou kasační námitkou stěžovatelka zpochybnila procesní způsobilost odborných vyjádření majitelů ochranných známek, protokolu o kontrole, usnesení o zajištění důkazu a fotodokumentace, a to z důvodu, že byly získány před zahájením správního řízení a nebyly poté v jeho průběhu „zopakovány“. Pokud jde o odborná vyjádření, stěžovatelka namítala pro případ jejich hodnocení jako „kvazi-znaleckých posudků“ také jejich procesní nepoužitelnost pro podjatost majitelů ochranných známek, a pro případ jejich hodnocení jako písemných zachycení svědeckých výpovědí tvrdila procesní nepoužitelnost z důvodu porušení zásady bezprostřednosti a ústnosti. Namítla v rámci všech uvedených podkladů rozhodnutí i absenci reakce krajského soudu na tyto její výhrady.

[11] Z vyžádaného soudního spisu je zřejmé, že stěžovatelka vznesla v žalobě námitky toliko proti odborným vyjádřením majitelů ochranných známek. Vůči protokolu o kontrole, usnesení o zajištění důkazu a vůči fotodokumentaci však procesní nepoužitelnost (z důvodu jejich neprovedení/nezopakování ve správním řízení) v žalobě nenamítla. Při ústním jednání před krajským soudem pouze konstatovala, že dokazování bylo provedeno v rozporu s § 136 a násl. s. ř. a odkázala na znění žaloby. Pokud stěžovatelka v žalobním řízení zpochybňovala procesní použitelnost pouze odborných vyjádření, nelze v kasační stížnosti tvrdit, že krajský soud se nevypořádal s její námitkou o procesní nepoužitelnosti protokolu o kontrole, usnesení o zajištění důkazu a fotodokumentace. Námitka stěžovatelky proti dokazování vznesená při ústním jednání byla zcela obecná, navíc s poukazem na § 136 a násl. s. ř., tedy na ustanovení, která stěžovatelka zmiňovala už v žalobě stran odborných vyjádření. Krajský soud tedy zcela správně vyhodnotil (i z důvodu odkazu stěžovatelky při ústním jednání na znění žaloby), že tato obecná námitka představuje setrvání stěžovatelky na žalobní argumentaci namítající procesní nepoužitelnost odborných vyjádření. Opomenutí argumentace stěžovatelky o vadě řízení ve vztahu k protokolu o kontrole, usnesení o zajištění důkazu a ve vztahu k fotodokumentaci, a tím i nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu, tak Nejvyšší správní soud z důvodu neexistence takové argumentace v žalobním řízení neshledal.

pokračování

[12] Návazně na uvedené je třeba konstatovat, že pokud stěžovatelka v kasační stížnosti namítá vady řízení u podkladů – fotodokumentace, protokolu o kontrole a usnesení o zajištění důkazu, a to z důvodu jejich neprovedení/nezopakování v rámci správního řízení, jedná se o námitky nové, nepřípustné, které nebyly vzneseny u krajského soudu a Nejvyšší správní soud se jimi nemůže zabývat (§ 104 odst. 4 s. ř. s.)

[13] Ve vztahu k námitkám upínajícím se k odborným vyjádřením Nejvyšší správní soud z vyžádaného správního spisu zjistil, že v prodejním místě stěžovatelky byla provedena dne 11. 6. 2010 celním úřadem veřejnoprávní kontrola, o níž byl téhož dne sepsán protokol. Následně celní úřad vyzval obchodní společnosti zastupující majitele ochranných známek k podání odborných vyjádření a předložení dokumentace potřebné k provedení posouzení zboží. Poté celní úřad vydal dne 21. 12. 2010 protokol o zjištěném důvodném podezření z porušení právních předpisů, kde shrnul dosavadní postup celního úřadu (včetně kontroly) a uvedl dosud opatřené podklady pro rozhodnutí (včetně odborných vyjádření). Celní úřad shledal důvodné podezření ze spáchání správního deliktu stěžovatelkou, proto zahájil dne 28. 1. 2011 správní řízení a oznámení o tom doručil stěžovatelce (zastoupené advokátem). V oznámení rovněž konstatoval, že nebude nařízeno ve věci ústní jednání, neboť to vzhledem k povaze věci, s ohledem na podklady obsažené ve správním spise a ke splnění účelu řízení a uplatnění práv stěžovatelky, není třeba. Dne 6. 4. 2011 vydal celní úřad oznámení o skončení dokazování, jež doručil i stěžovatelce, a poučil ji o možnosti seznámit se s podklady rozhodnutí a vyjádřit se k nim. Téhož dne vydal usnesení a stanovil stěžovatelce lhůtu pro případné návrhy (vč. návrhů důkazních). Dne 21. 11. 2011 vydal rozhodnutí, kterým uznal stěžovatelku vinnou ze správního deliktu.

[14] Byť by bylo možno si představit reakci krajského soudu na námitky stěžovatelky o procesní nepoužitelnosti odborných vyjádření podrobnější, jeho rozsudek z hlediska přezkoumatelnosti ob stojí. Jak již uvedl krajský soud, odborná vyjádření byla jedním z podkladů rozhodnutí celního úřadu (nelze tedy přisvědčit námitce stěžovatelky, že krajský soud nepovažoval odborná vyjádření za důkazní prostředky). Avšak nejednalo se o stěžejní podklad rozhodnutí, neboť k závěrům o spáchání správního deliktu dospěly správní orgány na základě správní úvahy vycházející i/především z dalších podkladů pro rozhodnutí – zajištěné zboží a jeho vizuální kontrola, fotodokumentace, výpis z rejstříku ochranných známek, zkušenosti z úřední činnosti. S těmito závěry se Nejvyšší správní soud ztotožňuje.

[15] Uvedené je možno ještě doplnit tak, že celní úřad vyžádal odborná vyjádření na základě § 8a odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele (ve znění platném do 31. 7. 2010). Tyto listiny zaslané celnímu úřadu byly zařazeny do správního spisu. Je třeba odmítnout hypotézu stěžovatelky, že odborná vyjádření zaslaná zástupci majitelů ochranných známek celnímu úřadu byla znaleckými posudky. Nejednalo se o znalecké posudky ve smyslu § 56 s. ř. a správní orgány ani krajský soud k těmto listinám jako ke znaleckým posudkům nepřistupovaly. Odborná vyjádření byla listinnými důkazy; takto s nimi správní orgány i nakládaly a hodnotily je (jako i jiné důkazní prostředky). Ze správního spisu je zřejmé, že stěžovatelka měla plnou možnost se s odbornými vyjádřeními v průběhu celého správního řízení seznámit, podat připomínky a vznést případně důkazní návrhy; k tomu byla ostatně

i vyzvána. Stěžovatelka však, ač právně zastoupena, neprojevila zájem do správního spisu nahlédnout, proti odborným vyjádřením nevznesla námitky a nenavrhla ani žádné oponentní důkazy. Nepožadovala rovněž, aby byly provedeny důkazy výpověďmi svědků - např. právě majitelů ochranných známek. Celní úřad přitom evidentně neměl o písemných odborných vyjádřeních majitelů ochranných známek pochybnosti a neměl tedy ani důvod objasňovat či doplňovat cokoli z těchto odborných vyjádření vyplývajících (například formou svědecké výpovědi). Současně vzhledem k tomu, že ve věci nebylo prováděno ústní jednání (což celní úřad uvedl již v oznámení o zahájení správního řízení a jeho odůvodnění lze shledat dostatečným a souladným s § 49 odst. 1 s. ř.), nebyla odborná vyjádření čtena ve smyslu § 53 odst. 6 s. ř. Tato skutečnost na zákonnosti jejich provedení ve správním řízení formou umožnění stěžovatelce do nich nahlédnout a vznést námitky ničeho nemění. Nenařízení ústního jednání nebylo zásahem do stěžovatelčiných procesních práv; tato měla dostatek prostoru se s odbornými vyjádřeními seznámit ve spise a vznést své připomínky. Nejvyšší správní soud tedy dospěl k závěru, že nebylo dotčeno právo stěžovatelky se hájit, stěžovatelka naopak sama byla pasivní.

[16] Souhrnně lze konstatovat, že žalovaný dospěl procesně bezvadným způsobem k závěru respektujícímu relevantní zákonnou úpravu; práva stěžovatelky nebyla ve správním řízení ani v rozhodnutí jím završeném nikterak zkrácena. Krajský soud následným zamítnutím žaloby nedopustil se přehmatu, který by byl způsobilý přivodit zrušení stěžovaného rozsudku. Odmítnutí stěžovatelčiných námitek ve správním i následném soudním řízení nepředstavovalo žádný zásah do veřejných subjektivních práv stěžovatelce náležejících. Právem stěžovatelky není, aby bylo rozhodnuto způsobem, který ona považuje za správný, ale aby v řízení, jehož byla účastnicí, nedošlo k nezákonným, resp. protiústavním zásahům do jí zaručených práv; k ničemu takovému však, jak již uvedeno, nedošlo.

IV. Závěr a náklady řízení

[17] Pro uvedené Nejvyšší správní soud nedůvodnou kasační stížnost dle § 110 odst. 1, věty druhé, s. ř. s. zamítl.

[18] Stěžovatelka, která neměla v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.) a žalovanému náklady řízení nevznikly. Proto soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. února 2014

Daniela Zemanová
předsedkyně senátu